

Storstrøm
J.nr. NST-422-01318
Ref. kirjo
Februar 2016**NOTAT****Vedrørende høringssvar til forslag til Natura 2000-plan 2016-2021 for Natura 2000-område N171 Klinteskoven og Klinteskov Kalkgrund**

Forslag til Natura 2000-plan for Natura 2000-område 171 Klinteskoven og Klinteskov Kalkgrund har været i offentlig høring fra den 19. december 2014 til den 10. april 2015.

Indkomne høringssvar ses på:

<http://www3.naturstyrelsen.dk/2015/natura2000/>.

Alle forslag til Natura 2000-planer er annonceret offentligt på Naturstyrelsens hjemmeside og desuden sendt i høring hos relevante myndigheder, jf. miljømålsloven § 43. Den offentlige høring er endvidere annonceret i en række landsdækkende og regionale aviser. Lodsejere med væsentlige interesser, der vil kunne berøres af et eller flere elementer i planlægningen for et Natura 2000-område, er individuelt blevet orienteret om høringen over forslag til Natura 2000-planer.

Naturstyrelsen har modtaget i alt ca. 760 høringssvar vedrørende de enkelte Natura 2000-planer og mere generelle høringssvar vedrørende naturplanlægningen. De generelle høringssvar er sammenfattet i et samlet høringsnotat – se

www.naturstyrelsen.dk/natura2000/hoeringsnotat2016-2021

Til denne Natura 2000-plan er der modtaget i alt 6 høringssvar. Svarene har især berørt følgende punkter:

- 1) Lovgrundlag
- 2) Udpegningsgrundlag og områdeafgrænsning
- 3) Målsætning og modstridende interesser
- 4) Indsatsprogram
- 5) Trusler
- 6) Datagrundlag og tilstandsvurdering

I det følgende sammenfattes de væsentligste synspunkter til de overfor nævnte punkter 1 – 6. Naturstyrelsens bemærkninger hertil er anført i kursiv.

Det bemærkes, at høringssvarene kun er gengivet i hovedtræk. Liste over høringssvar med ID-nummer vedlægges som bilag 1. Høringssvarene kan i sin helhed læses på Naturstyrelsens hjemmeside <http://www3.naturstyrelsen.dk/2015/natura2000/>

Bemærkninger til planforslaget

1) Lovgrundlag

Klintholm Gods og en konsulentvirksomhed skriver, at Natura 2000-planforslaget er ukonkret og geografisk uspecifikt, hvilket er umuligt for lodsejer at forholde sig til. Godset spørger, om man kan tillade alle indgreb med den begrundelse, at man beskytter en truet art. Godset noterer sig, at der er en målsætning om at udvide overdrevene, men finder dette uinteressant for Klintholm. Godset forbeholder sig erstatning for indskrænkning af ejendomsretten.

Østmøn Naturforening mener, at en lokalplan, der blev vedtaget i 2011 for Camping Møns Klint, skulle have været genstand for en Natura 2000 konsekvensvurdering og evt. VVM godkendelse. Endvidere at campingpladsen overskrider den tilladte belægning.

Natura 2000-planen udgør den overordnede ramme for den kommende indsats og har dermed ikke direkte retsvirkning for den enkelte lodsejer. Planerne er bindende for kommunalbestyrelsernes administration af gældende lovgivning. Planernes indsatsprogram vil i videst muligt omfang blive gennemført ved frivillige aftaler.

I enkelte planer vil de naturgivne forhold kunne indebære, at den aktive indsats primært vil berøre bestemte arealer. Kan der ikke indgås en rimelig aftale med ejeren herom, kan kommunalbestyrelsen pålægge ejeren af ejendommen den drift mv., som er nødvendig for at realisere planen. For dokumenterede tab, som en sådan afgørelse påfører ejeren, ydes erstatning. Det følger af naturbeskyttelsesloven. Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

Høringen af Natura 2000-planforslaget omfatter ikke problemstillinger vedrørende håndhævelse af lovgivningen. Bemærkningerne fra Østmøn Naturforening vedrørende spildevandsbelastningen fra Camping Møns Klint er relevante i forhold til Vordingborg Kommunes myndighedsopgaver og evt. tilsynet hermed.

2) Udpegningsgrundlag og områdeafgrænsning

En konsulentvirksomhed skriver, at vurderingen af, hvilke arter og naturtyper, der medtages på udpegningsgrundlaget, indeholder et vist skøn. Offentligheden bør have mulighed for at afgive høringssvar og evt. klage, når udpegningsgrundlaget revideres hvert sjette år.

Per Schiermacker-Hansen skriver, at høgesanger ikke bør tages af udpegningsgrundlaget, da arten stadig forekommer i området, selv om den ikke har ynglet siden 1998.

Klintholm Gods skriver, at grænsen for habitatområdet bør ændres ved Møns Camping, da der ikke menes at være faglige grunde til at campingarealerne er med, og da det er administrativt besværligt.

Den gennemførte høring vedrører alene forslag til Natura 2000-planer. Ændringer i udpegningsgrundlag er sket og vil fremover ske i selvstændige processer med tilhørende offentlige

høringsprocesser, typisk ca. hvert 6. år og på grundlag af opdateret viden fra den nationale overvågning. Seneste revision fandt sted i 2012. Oplysningerne vedrørende høgesanger vil blive inddraget i forbindelse med næste opdatering af udpegningsgrundlaget.

Natura 2000-områdernes afgrænsning har været i offentlig høring i forbindelse med områdeudpegnen. Grænserne blev trukket således, at områderne skulle rumme den natur og de levesteder, som Danmark er forpligtet til at udpege områder for, samtidig med at man bestræbte sig på at opnå enkle grænser, som så vidt muligt fulgte eksisterende administrative eller fysiske grænser. I forbindelse med digitalisering af område-afgrænsningerne kan der være opstået tekniske fejl, som Naturstyrelsen løbende retter.

3) Målsætning og modstridende interesser

Vordingborg Kommune spørger, hvorfor en række konkrete målsætninger fra Natura 2000-plan 2010 – 2015 ikke er medtaget i det foreliggende planforslag. Kommunen finder målsætningerne relevante fortsat. Kommunen gør opmærksom på en fejl under "Modstridende naturinteresser", hvor der henvises til 1. og ikke 2. planperiode.

En konsulentvirksomhed skriver, at den målsatte udvidelse af overdrevene herunder på skovarealer vil ødelægge helhedsindtrykket af Klinteskoven.

Målsætningen for alle udpegede naturtyper og arter er i henhold til habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivet opnåelse af gunstig bevaringsstatus. Det gælder uanset om der findes Natura 2000-planer eller ej. Forpligtelsen er ikke betinget af nationale tilstandsvurderingssystemer eller et særligt vidensniveau opnået gennem detaljeret kortlægning og planlægning. Målsætningen har været gældende for alle myndigheder siden habitatdirektivets ikrafttræden i 1994. Den særlige fokus på "kalkoverdrev med vigtige orkidéforekomster" i den overordnede målsætning afspejler forekomsternes betydning nationalt og biogeografisk.

De konkrete målsætninger, der var opstillet i første generations Natura 2000-planer, og som ikke er gentaget i de foreliggende planforslag, reflekterede det særlige fokus, der i de første planer var på 4 udvalgte sigtelinjer. Tilsvarende er der i de nye planforslag et særligt fokus på bl.a. robust natur, og der er på baggrund af et udbygget datagrundlag vedrørende fugle et udvidet fokus på mål og indsats i forhold til denne artsgruppe. Men såvel generelle som konkrete målsætninger fastlagt i forbindelse med den første generation af Natura 2000-planer er fortsat gældende for handleplanmyndighederne. Målsætningerne i de nyeste planforslag skal derfor ses som et supplement til og ikke som en afløser for de første planers målsætninger.

Afsnittet "Modstridende naturinteresser" justeres.

Retablering af lysåbne partier i skoven bl.a. med det formål at sammenkæde vigtige forekomster med kalkoverdrev vil efter Naturstyrelsens vurdering ikke ændre på Klinteskovens fremtræden som skov. Men det vil bidrage til et mere varieret skovbillede.

4) Indsatsprogram

Side 3/6

Vordingborg Kommune spørger, hvorfor de fire sigtelinjer fra Natura 2000-plan 2010 – 2015 ikke er medtaget i det foreliggende planforslag. Tilsvarende hvorfor en række generelle og konkrete retningslinjer er taget ud. Kommunen spørger, hvad der ligger i den nye retningslinje om, at kommunen "skal være særligt opmærksom på" udvalgte naturtyper.

Friluftsrådet tilslutter sig Natura 2000-planforslagets indsatsprogram herunder for lysåben natur og opfordrer til, at naturplejen ledsages af formidling.

Indsatsen i Natura 2000-planerne 2010-15 videreføres. Hvis igangsatte projekter for planperioden 2010-15 ikke i sin helhed er gennemført, når de kommunale handleplaner for 2. planperiode træder i kraft, forudsættes dette at ske i 2. planperiode, med mindre den udestående indsats vil være i strid med nærværende plan. I de nye planer prioriteres en særlig indsats, hvor behovet vurderes at være størst, og hvor der findes ensartede, nationale data til at dokumentere dette.

Den områdespecifikke retningslinje om at være "særligt opmærksom på rigkær" afspejler naturtypens arealmæssige status i den biogeografiske region generelt. Rigkær er, hvad arealet angår, i moderat ugunstig bevaringsstatus i den kontinentale region.

Naturstyrelsen laver formidling af naturplejeaktiviteter mv., når det gælder styrelsens egne arealer. For så vidt angår formidling af aktiviteter på privat ejendom henvises til naturbeskyttelsesmyndigheden her, nemlig Vordingborg Kommune.

5) Trusler

Per Schiermacher Hansen skriver, at der de senere år er opstået en stærkt stigende trafik af mountain-bikere udenfor de fastlagte mountainbike stier. Det er til gene for øvrige brugere af skoven og potentielt en trussel for ynglende rovfugle herunder hvepsevåge.

Østmøn Naturforening skriver samstemmende, at der mangler en konsekvensvurdering af den øgede rekreative udnyttelse af området, inklusiv nye turisme- og fritidsaktiviteter.

Forud for hvert større arrangement i Klinteskoven foretages der, som loven foreskriver, en konsekvensvurdering i forhold til begivenhedens eventuelle påvirkning af udpegningsgrundlaget. Hvis der skønnes en negativ påvirkning, gives der ikke tilladelse, eller der stilles vilkår for at imødegå den skønnede påvirkning. I den ny drifts- og plejeplan for Naturstyrelsens arealer, der er vedtaget i januar af 2016, er en stor del af Klinteskoven udlagt som stillezone, hvor der ikke må køres på mountainbike. Naturstyrelsen og Geocenter Møns Klint afholder månedlige koordinationsmøder, hvor udviklingen i brugen af området natur følges. Det er ikke vurderingen, at der p.t. er et generelt problem med hensyn til mountainbikeres brug af skoven. Endelig kan nævnes, at Naturstyrelsen sammen med Friluftsrådet og Danmarks Idrætsforbund har lanceret en kampagne: "Flink af natur" for at få gæsterne i naturen til at tage mere hensyn til hinanden og naturen.

6) Datagrundlag og tilstandsvurdering

Side 4/6

Klintholm Gods spørger, hvor bredøret flagermus er fundet.

Per Schiermacher Hansen videregiver oplysninger om ynglebestandene af rødrygget tornskade og hvepsevåge i fuglebeskyttelsesområdet.

Klintholm Gods har i sit høringssvar en række betragtninger om kortlægningen og tilstandsvurderingen af skovnaturtyperne i habitatområdet.

Vordingborg Kommune kritiserer, at man ikke i planforslagets søjlediagram kan aflæse fordelingen mellem tilstandsklasser for de arealmæssigt små naturtypers vedkommende.

Den registrerede forekomst af bredøret flagermus drejer sig om en bestand i kanten af habitatområdet ved Klintholm Gods, jf. s. 20 i basisanalysen. Naturstyrelsen takker for supplerende oplysninger vedrørende rødrygget tornskade og hvepsevåge. Begge arter indgår i indeværende NOVANA programperiode og vil blive behandlet i den næstkommende basisanalyse. Natura 2000-planlægningen for skovbevoksede arealer med fredskovspligt gælder for 12 år. Det fredskovpligtige areal, herunder Klinteskoven, er omfattet af Natura 2000-plan 2010 – 2015 og er derfor ikke en del af den foreliggende høring.

Pga. pladshensyn har det ikke været muligt at vise data mere detaljeret end det er tilfældet i planens figurer. For en mere detaljeret præsentation af data henvises til MiljøGis.

Justering af forslag til Natura 2000-plan for Natura 2000-område N171 Klinteskoven og Klinteskov Kalkgrund

De indkomne bemærkninger har været medvirkende til, at der er foretaget justering af teksten i afsnit 1. "Natura 2000-planlægning" og afsnit 4. "Indsatsprogram" - med henblik på at præcisere videreførelse og konsolidering af indsatsen fra 1. planperiode i lyset af, at indsatsen fra den første generation planer har haft en kortere periode til gennemførelse end forudsat. Afsnittet "Modstridende naturinteresser" er blevet justeret. Endvidere henvises der nu under søjlediagrammerne over fordeling af tilstandsklasser for de kortlagte naturtyper, fugle- og artslevesteder til en detaljeret geografisk baseret afbildning i [MiljøGis](#).

Ingen af ændringerne i forhold til planforslaget giver anledning til fornyet høring over planforslaget, jf. miljømålslovens § 45.

Bilag 1: Indkomne hørings svar til N171 Klinteskoven og Klinteskov Kalkgrund

- 20150415104823700 En konsulentvirksomhed
- 20150410135209100 Østmøn Naturforening
- 20150410101720800 En konsulentvirksomhed
- 20150409102030100 Vordingborg kommune
- 20150407133202400 Friluftsrådet
- 20150403224410200 Per Schiermacker-Hansen